

LIFE-IP LatViaNature pieredze *Solidago canadensis, Impatiens glandulifera* *Rosa rugosa, Amelanchier spicata,* *Acer negundo izskaušanā*

Aiva Bojāre, Santa Rutkovska, Ilmārs Bodnieks

Daugavpils Universitāte, DAP LIFE-IP LatViaNature, AS "Latvijas valsts meži "

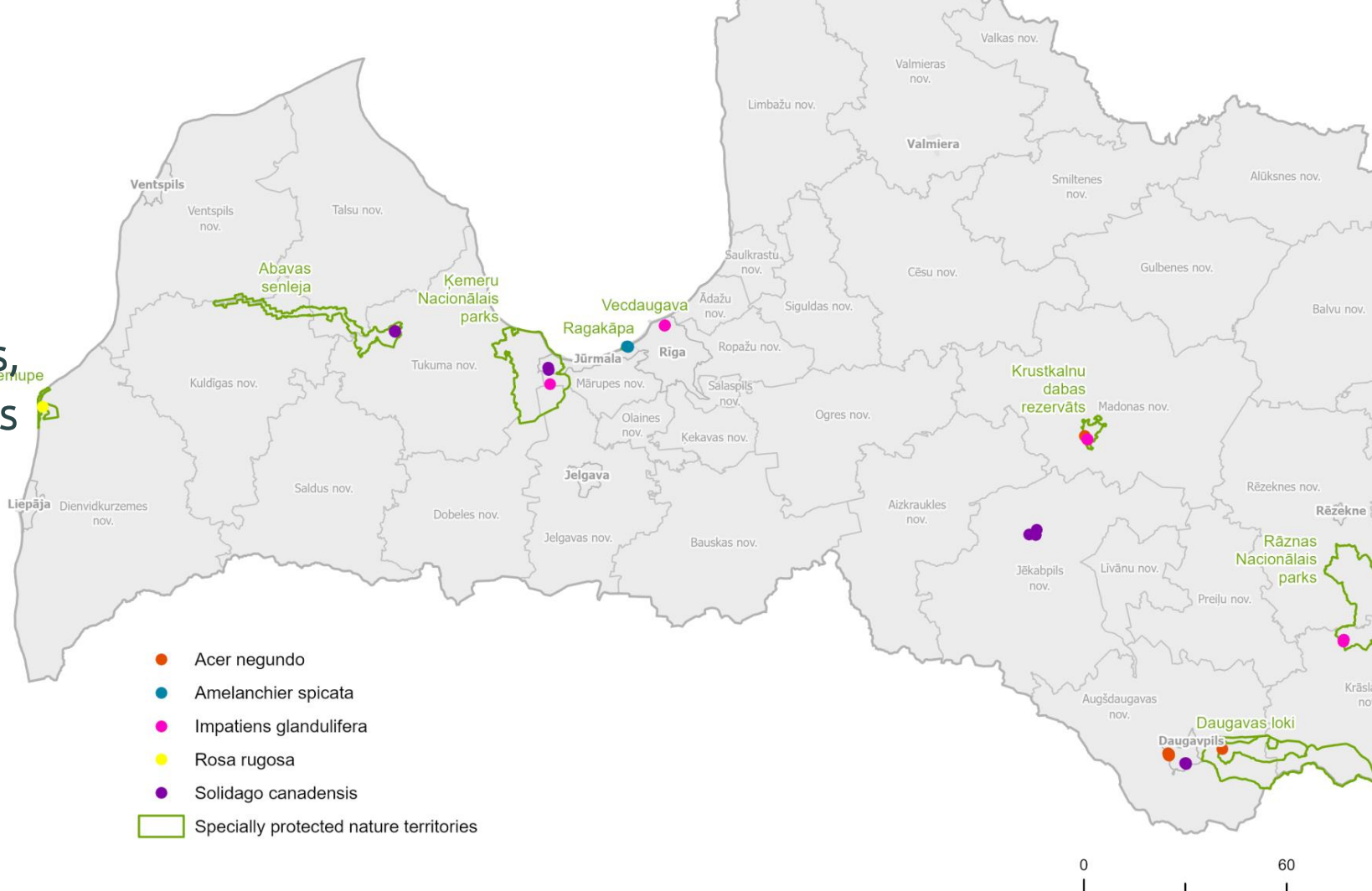
Konference "Ko iesākt ar invazīvajām sugām Latvijā? Izaicinājumi. Pieredze. Risinājumi.", 06.02.2026.

IAS izskaušanas metožu testēšana

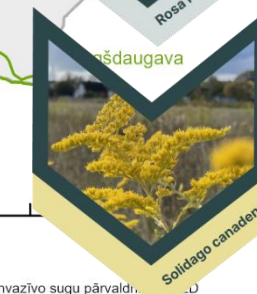
▼ **KUR?**- DAP, LVM, pašvaldību, privātajos īpašumos, gan ĪADT, gan ārpus

▼ **CIK?** - 107,7 ha

▼ **KAD?** -2023.-2026.

- *Acer negundo*
- *Amelanchier spicata*
- *Impatiens glandulifera*
- *Rosa rugosa*
- *Solidago canadensis*
- Specially protected nature territories

Vārpainā korinte

Amelanchier x spicata

- ▼ Mākslīgas izcelsmes dārzu hibrīds (*A. alnifolia* × *A. humilis*), kurai nav sava savvaļas areāla.
- ▼ Ieviesta kā augļu un dekoratīvā kultūra.
- ▼ Invazīva un plaši izplatīta daudzviet Eiropas Z, R un centrālajā daļā
- ▼ Veido blīvas audzes, īpaši, atklātos, skrajos priežu mežos.
- ▼ Visbiežāk izplatās ar putnu un citu dzīvnieku palīdzību, kas barojas ar korintes augļiem.
- ▼ Intensīvi veido sakņu atvases.

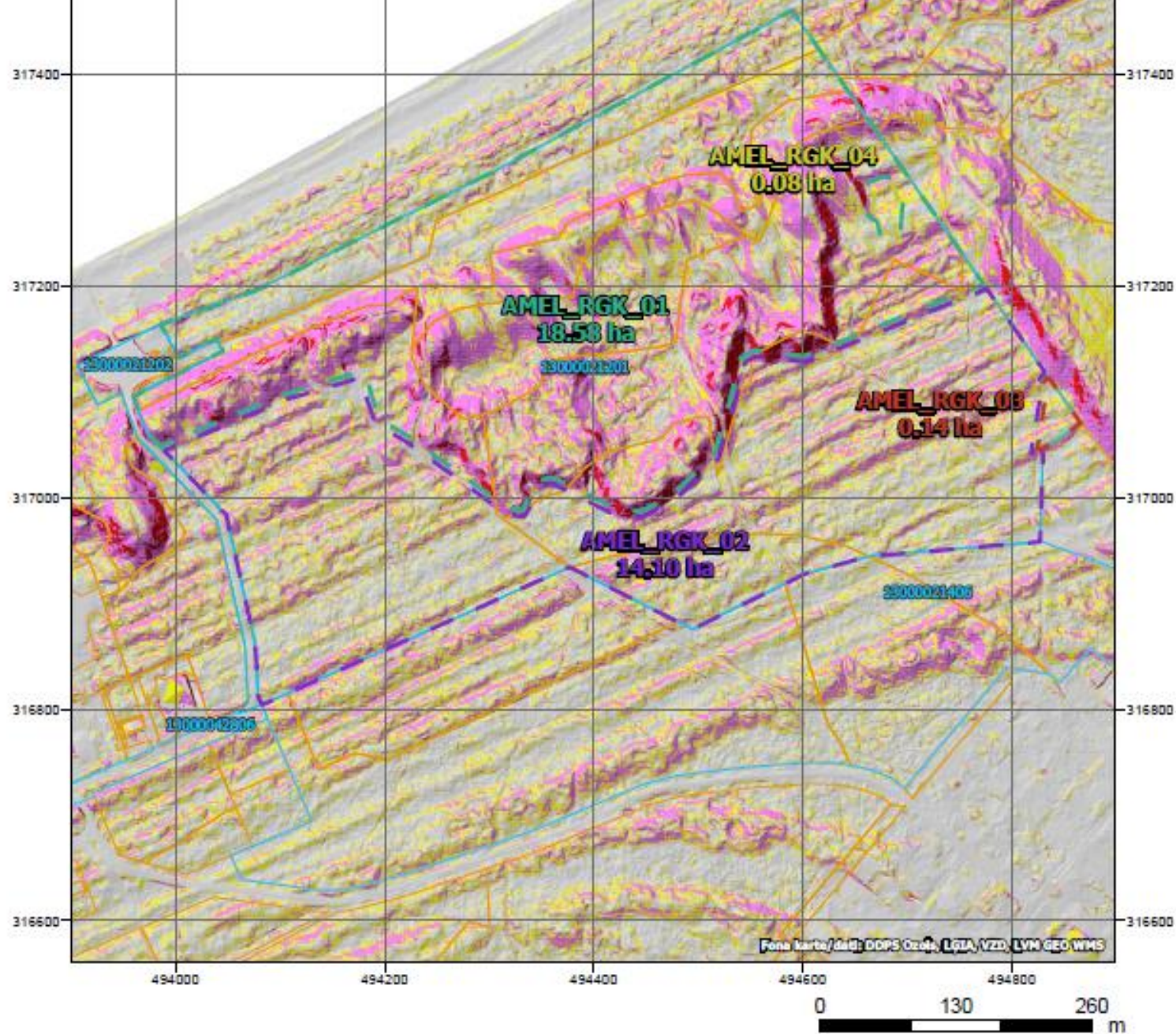

- DP Ragakāpa (DAP), 32,9 ha

4 metodes:

1. izraušana ar rokas instrumentiem
2. izraušana ar traktortehniku
3. celmu apstrāde ar AAL
4. bieža trimmerēšana

Invazīvo sugu apkarošanas metožu testēšanas pilotteritorijas

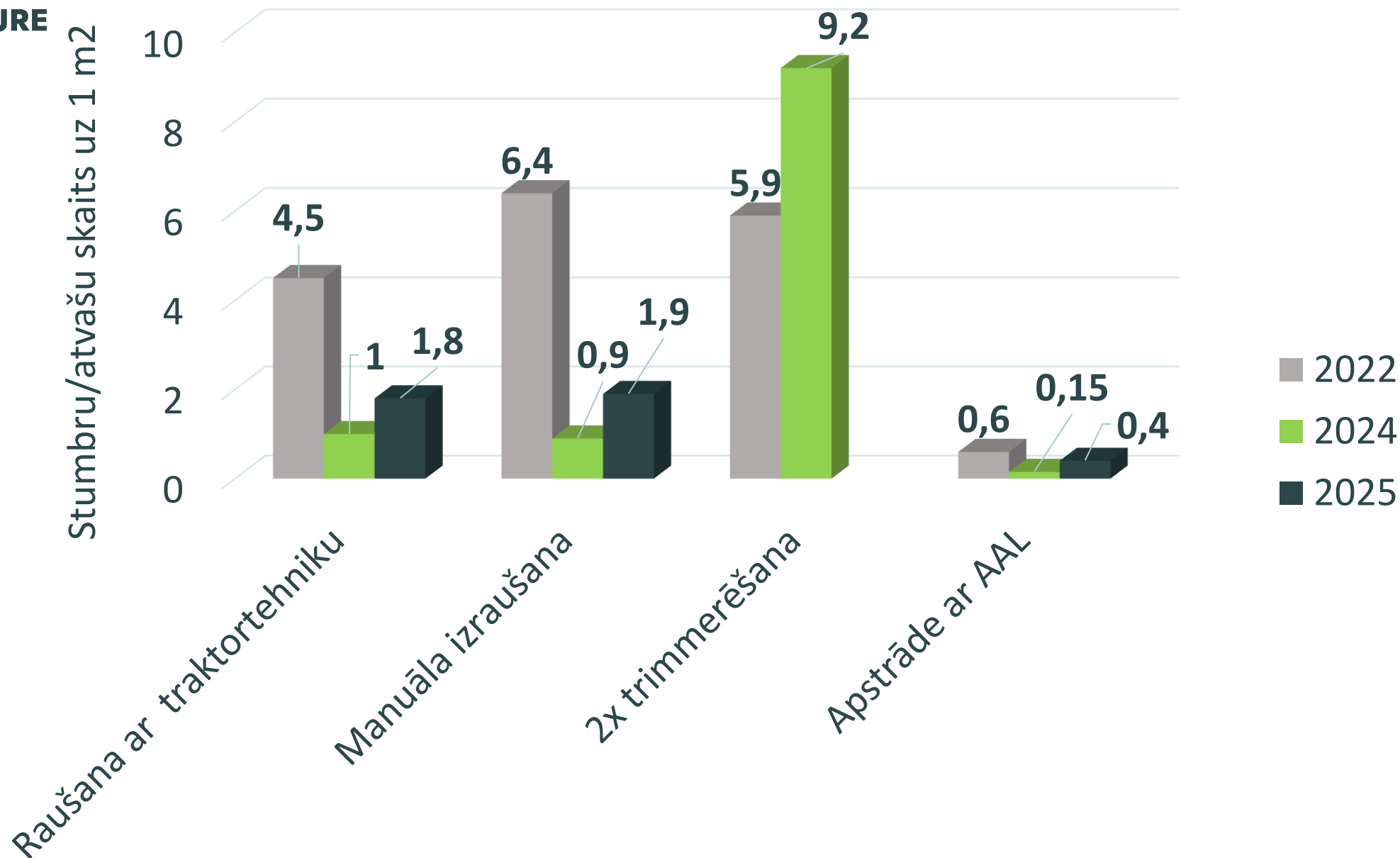
AMEL_RGK_01

Zemes vienības

Nogabali

Reljefa slīpuma modelis (grādos)

> 7 7 - 11 11 <

Vārpainās korintes stumbru/atvašu skaits monitoringa audzēs

Kanādas zeltgalvīte

Solidago canadensis

- ❖ Viens no senākajiem dekoratīvajiem augiem ko ieveda Eiropā no Ziemeļamerikas
- ❖ Invazīva un plaši izplatīta daudzās Eiropas valstīs
- ❖ Pielāgojusies dažādiem augšanas apstākļiem
- ❖ Ātri vairojas - viens augs spēj ražot > 10 tūkst. sēklu
- ❖ Izplatās ar sēklām un sakņu fragmentiem
- ❖ Veido plašas, blīvas audzes
- ❖ Piemīt allelopātija

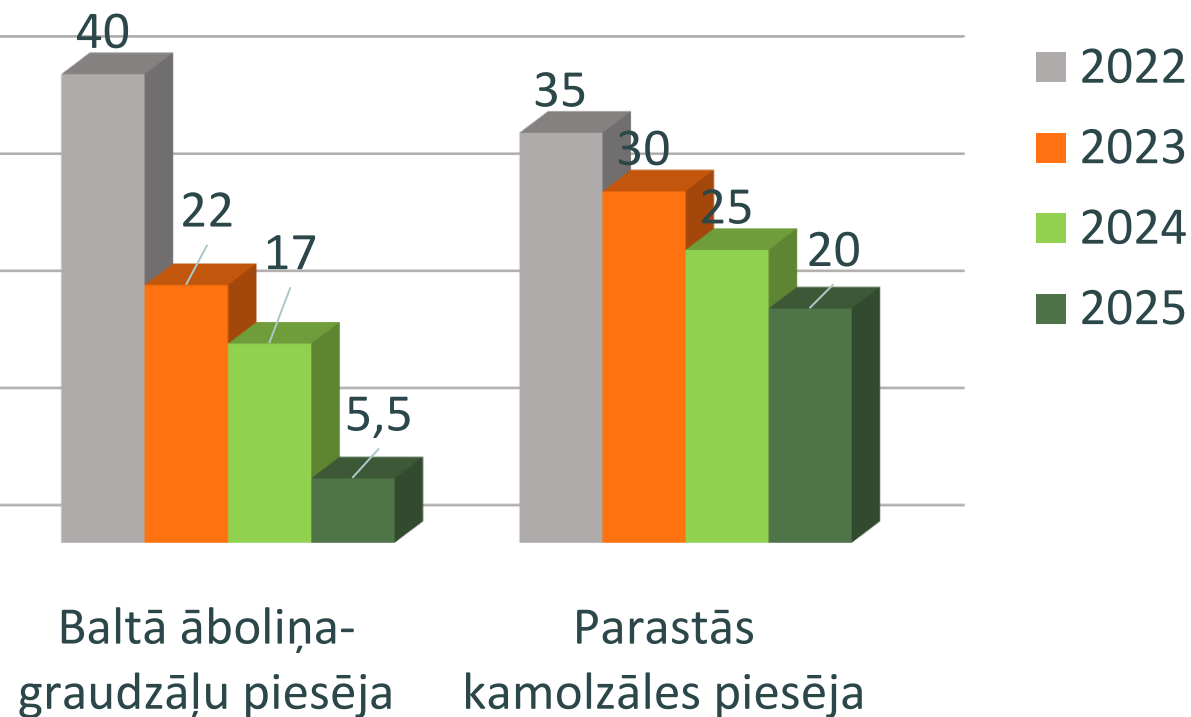
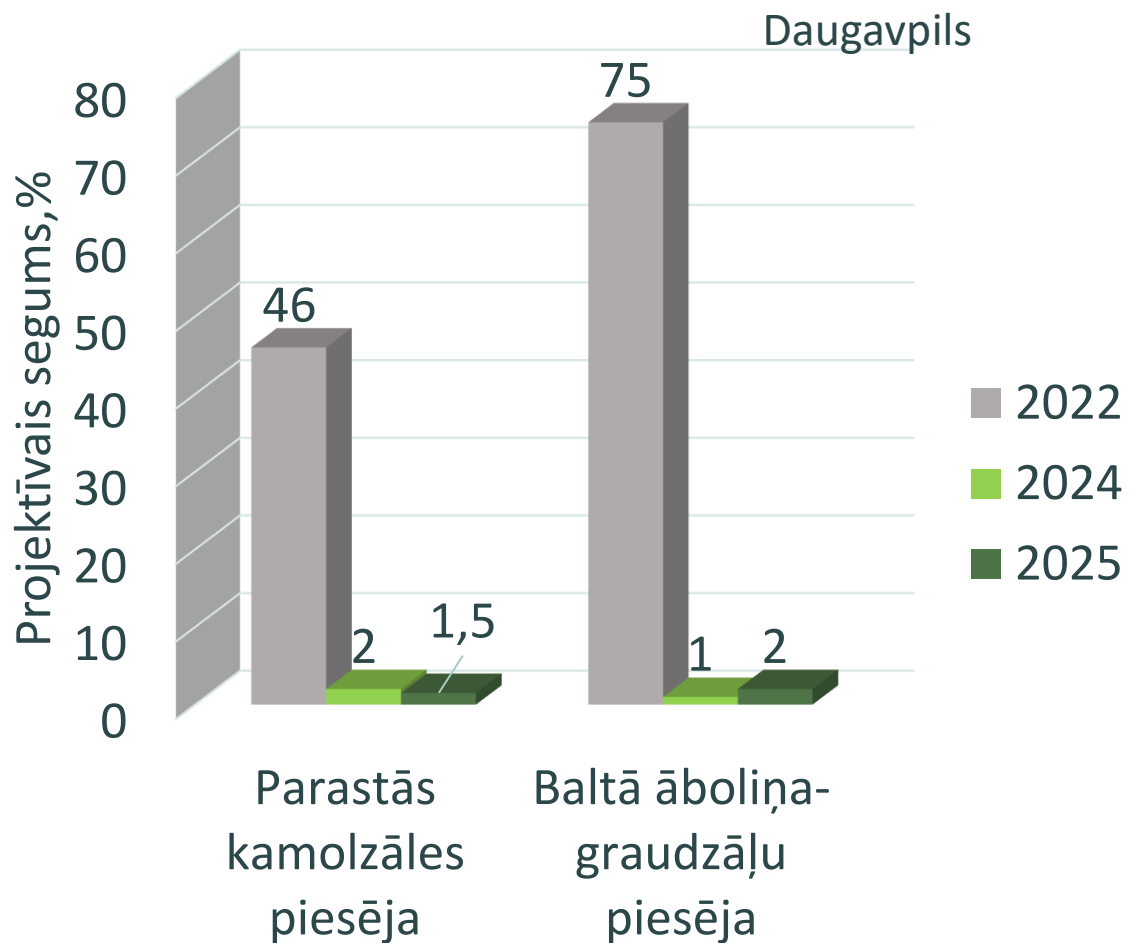

- Jēkabpils pilsēta (pašvaldība), 1,96 ha
- Daugavpils pilsēta (pašvaldība) 11,56 ha
- DP Abavas senleja, Kandavas pilsēta (pašvaldība), 6,15 ha
- ĶNP (DAP), 2,93 ha

5 metodes:

1. dažāda biežuma (2-3x) pļaušana
2. frēzēšana/ecašana, konkurentaugu - kamolzāles, graudzāļu- baltā āboliņa piesēja, pļaušana
3. teritorijas frēzēšana, pļaušana
4. mulčēšana
5. izraušana (talku veidā)

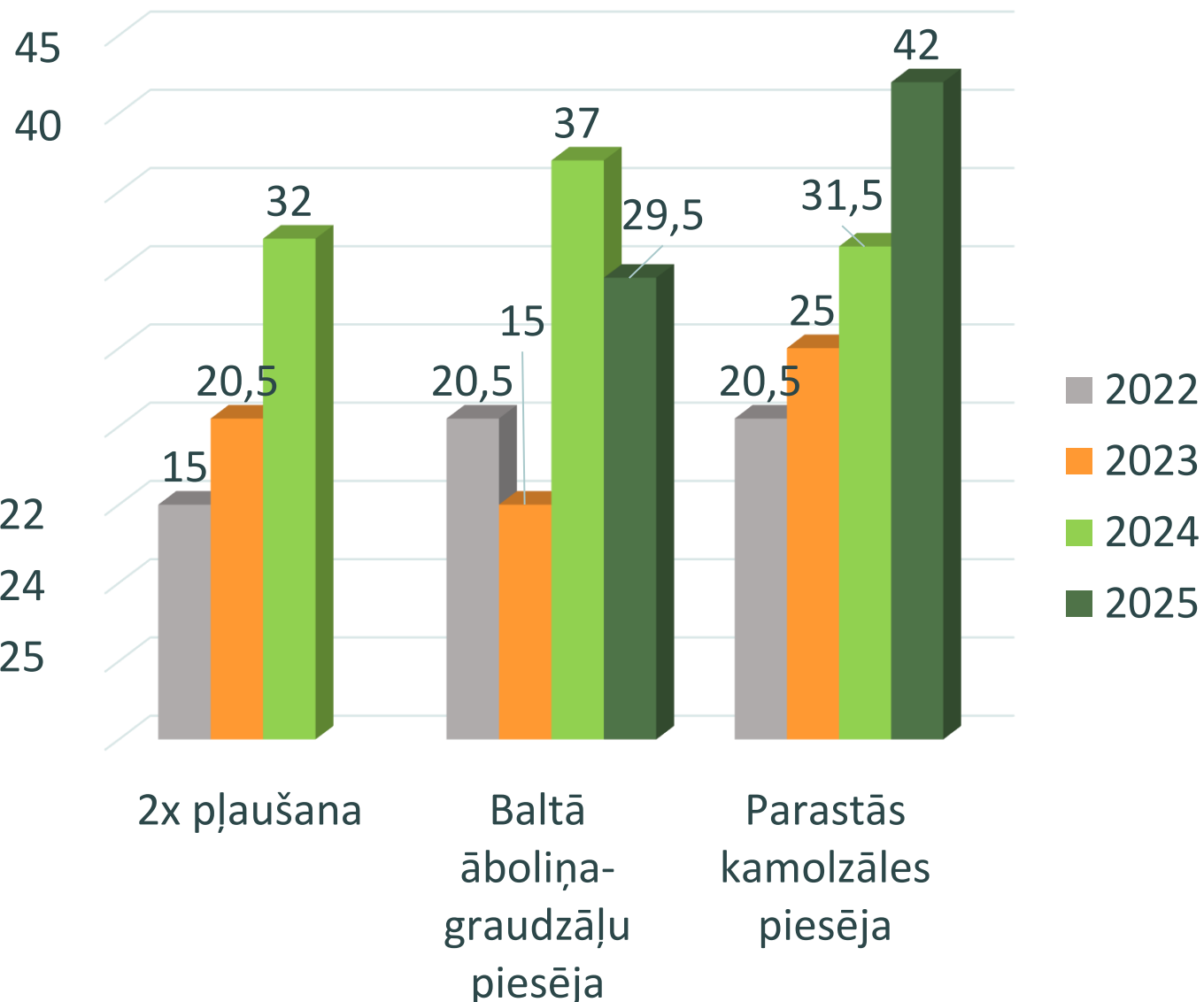
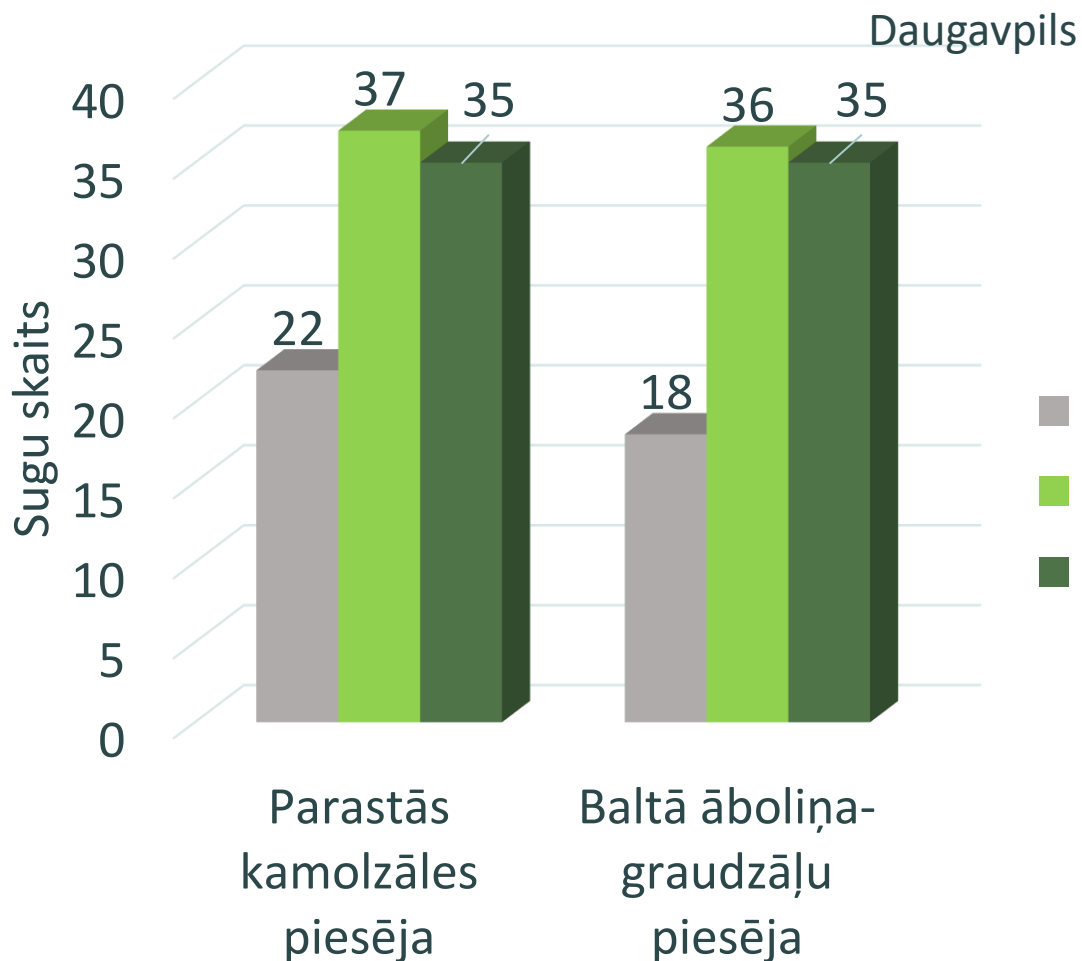

Kanādas zeltgalvītes projektīvais segums veģetācijas monitoringa parauglaukumos

2x pļaušana-Jēkabpils, ĶNP

Parastās kamolzāles piesēja un baltā āboliņa- graudzāļu maisījums- Jēkabpils

Lakstaugu sugu skaits Kanādas zeltgalvītes veģetācijas monitoringa parauglaukumos

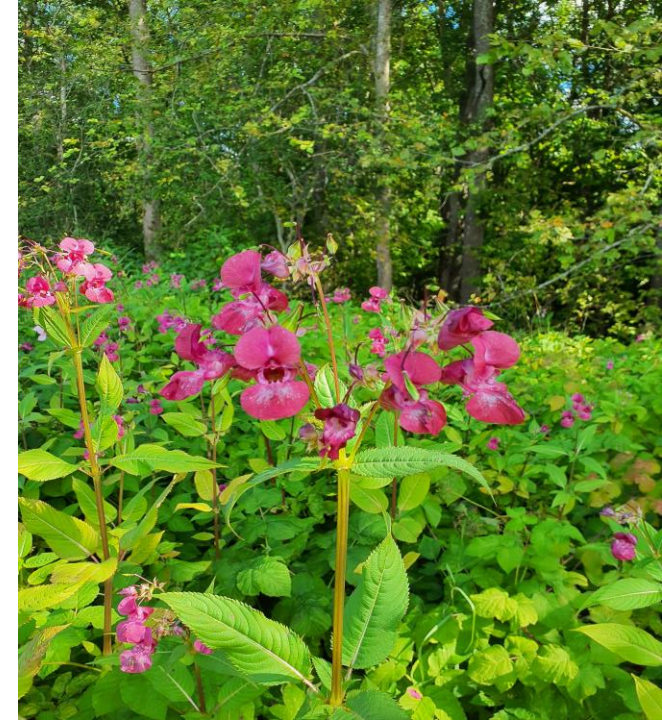
2xpļaušana-Jēkabpils, ĶNP

Parastās kamolzāles piesēja un baltā āboliņa-graudzāļu maisījums- Jēkabpils

Puķu sprigane

Impatiens glandulifera

- Savvaļā izplatīta Rietumhimalajos Ziemeļindijā, Pakistānā un Nepālā
- Ieviesta kā krāšņumaugs. Invazīva daudzās Eiropas valstīs
- Ātri vairojas
- Piemīt vienkārši un efektīvi izplatīšanās mehānismi
- Vienlaicīgi dīgst liels sēklu skaits
- Strauji aug
- Tendence veidot biezas, blīvas audzes
- «Baidās» no salnām

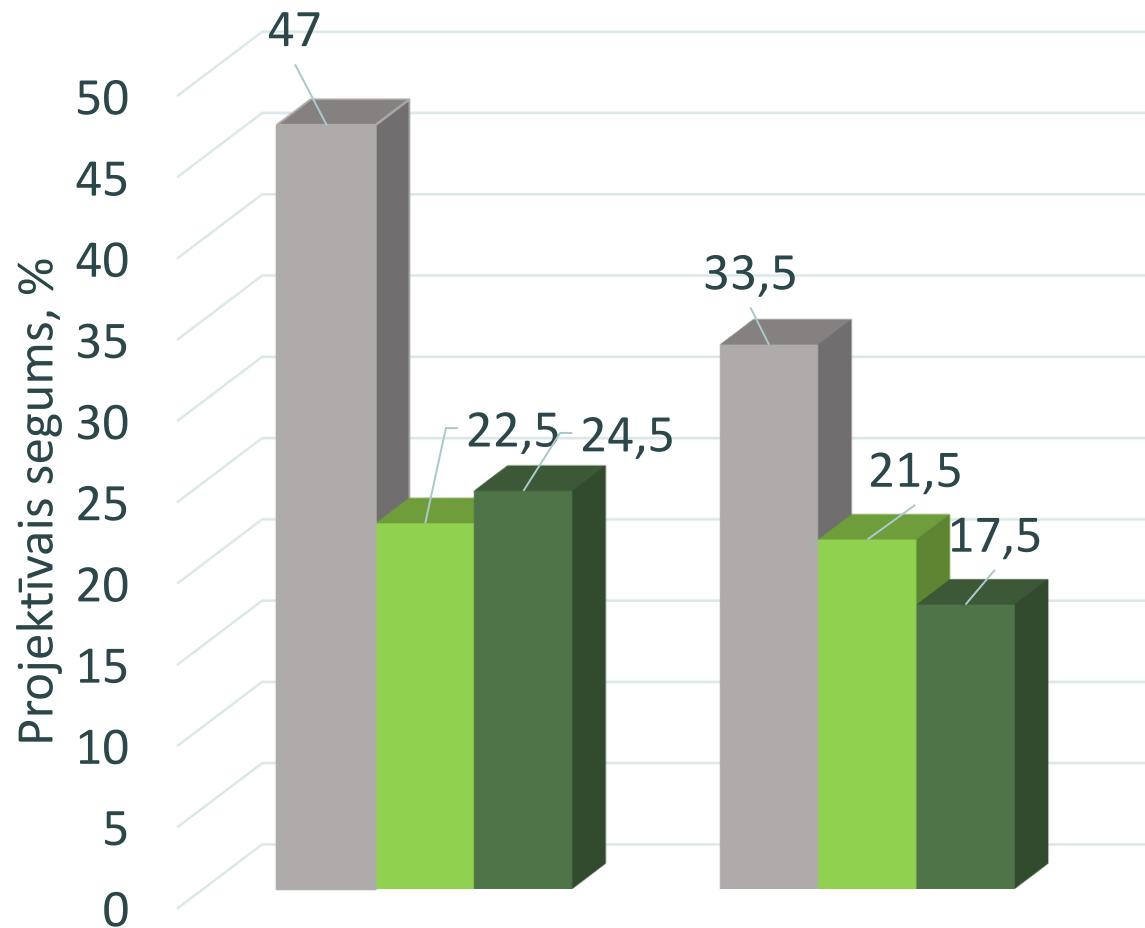

- Krustkalnu DR (DAP), 0,08 ha
- ĶNP (DAP), 3,21 ha
- DL Vecdaugava (DAP, privātīpašums), 6,6 ha
- RNP, Beitānu pilskalns (DAP), 7,86 ha

5 metodes:

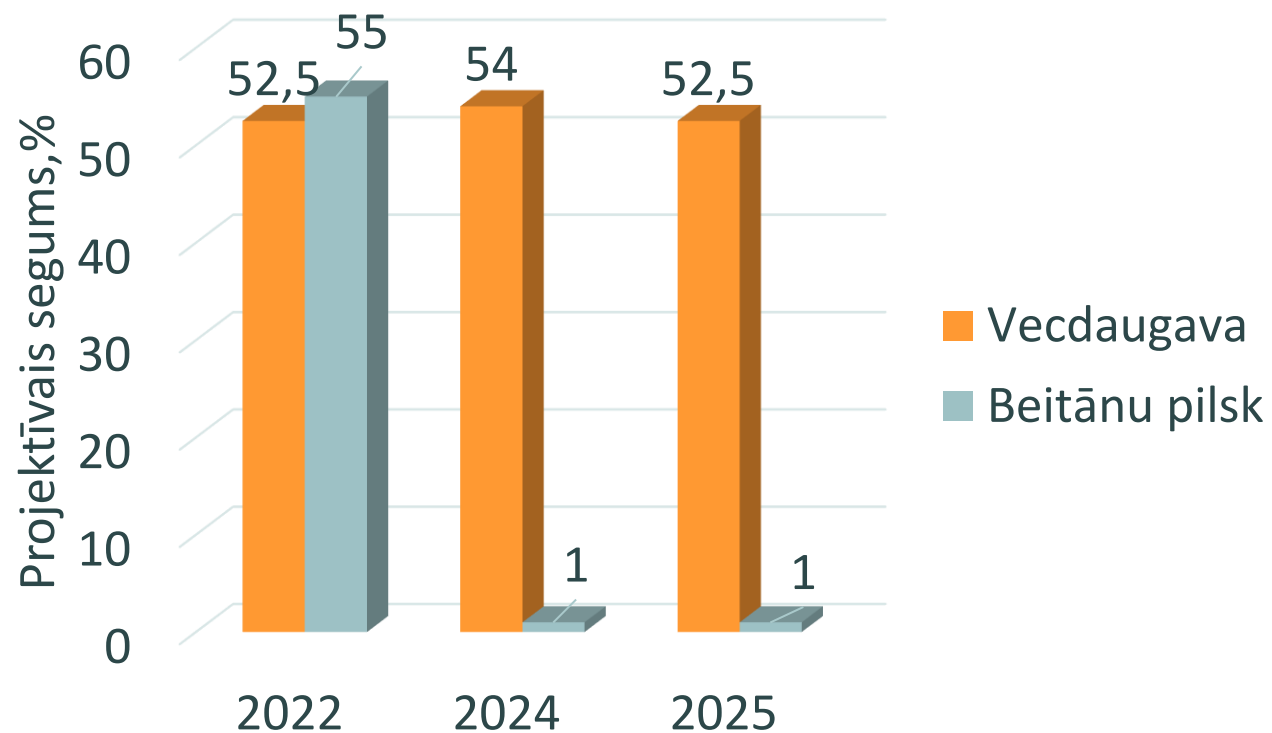
1. tvaicēšana
2. noganīšana
3. konkurentaugu – lielās krastkaņepes *Eupatorium cannabinum* piesēja
4. mulčēšana
5. izraušana (talku veidā)

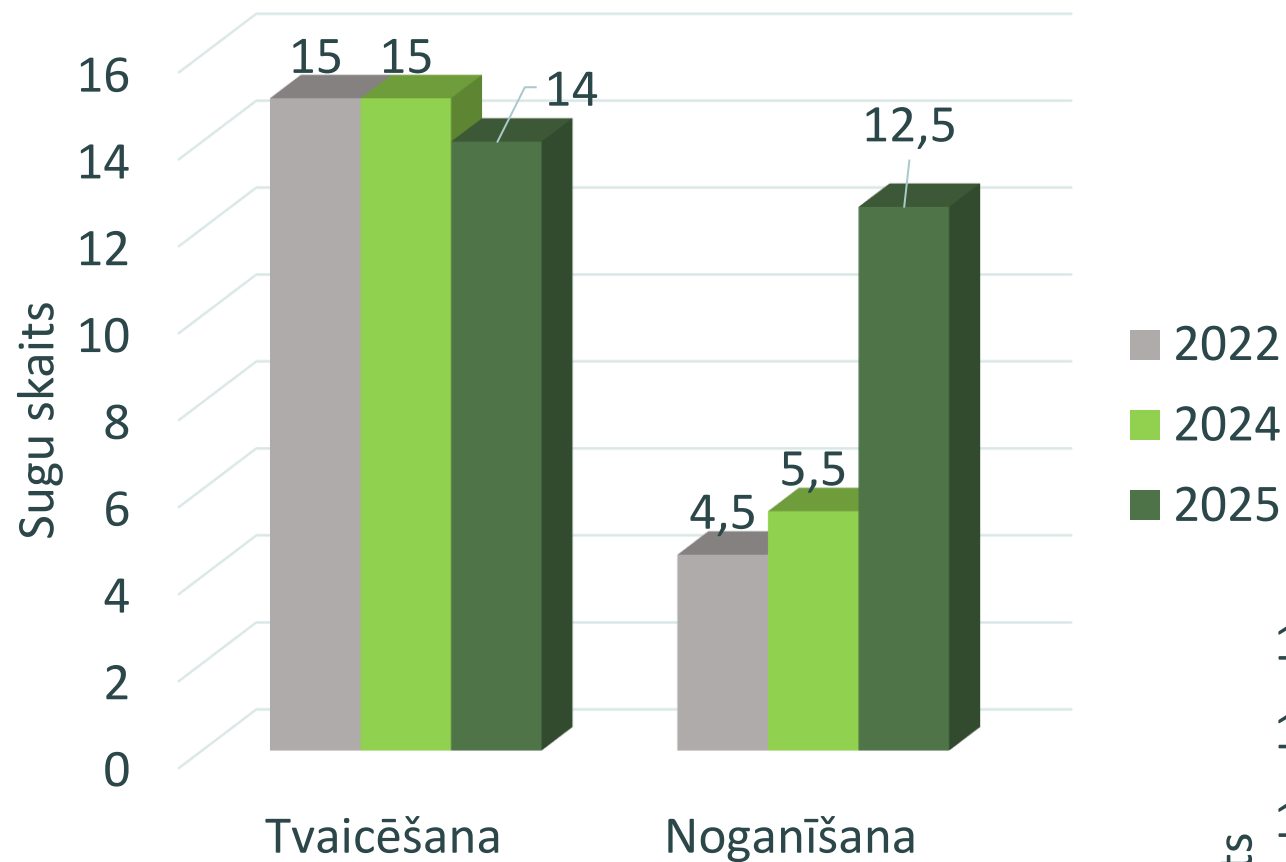

**Puķu spriganes projektīvais segums
veģetācijas monitoringa
parauglaukumos**

Tvaicēšana- ĶNP, Vecdaugava, Beitānu pilskalns
Noganīšana - Vecdaugava

2022
2024
2025

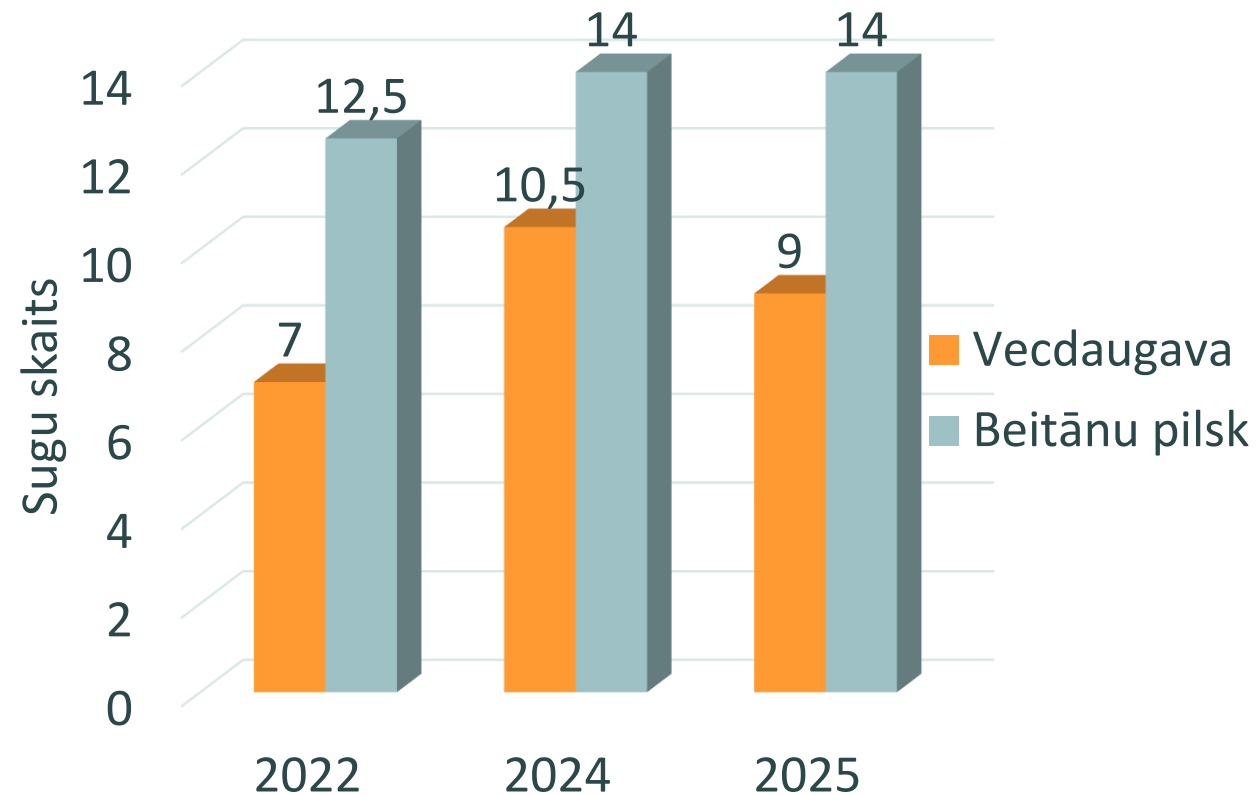

Lakstaugu sugu skaits puķu spriganes veģetācijas monitoringa parauglaukumos

Tvaicēšana- ĶNP, Vecdaugava, Beitānu pilskalns

Noganīšana - Vecdaugava

Ošlapu kļava

Acer negundo

- Dabiskais izcelsmes areāls - Ziemeļamerikā.
- Ieviesta kā ātraudzīgs dekoratīvais augs
- Invazīva un plaši izplatīta daudzās Eiropas valstīs.
- Pielāgojas dažādiem vides apstākļiem.
- Ātri vairojas ar sēklām un zaru noliekteniem, retāk- sakņu atvasēm.
- Piemīt vienkārši un efektīvi izplatīšanās mehānismi.
- Ātri aug, īpaši pirmajos gados.
- Tendence veidot biezas, blīvas audzes.

- Krustkalnu DR (DAP), 6,57 ha
- Daugavpils pilsēta (pašvaldība), 16,89 ha
- DP Daugavas loki (DAP), 2,9 ha

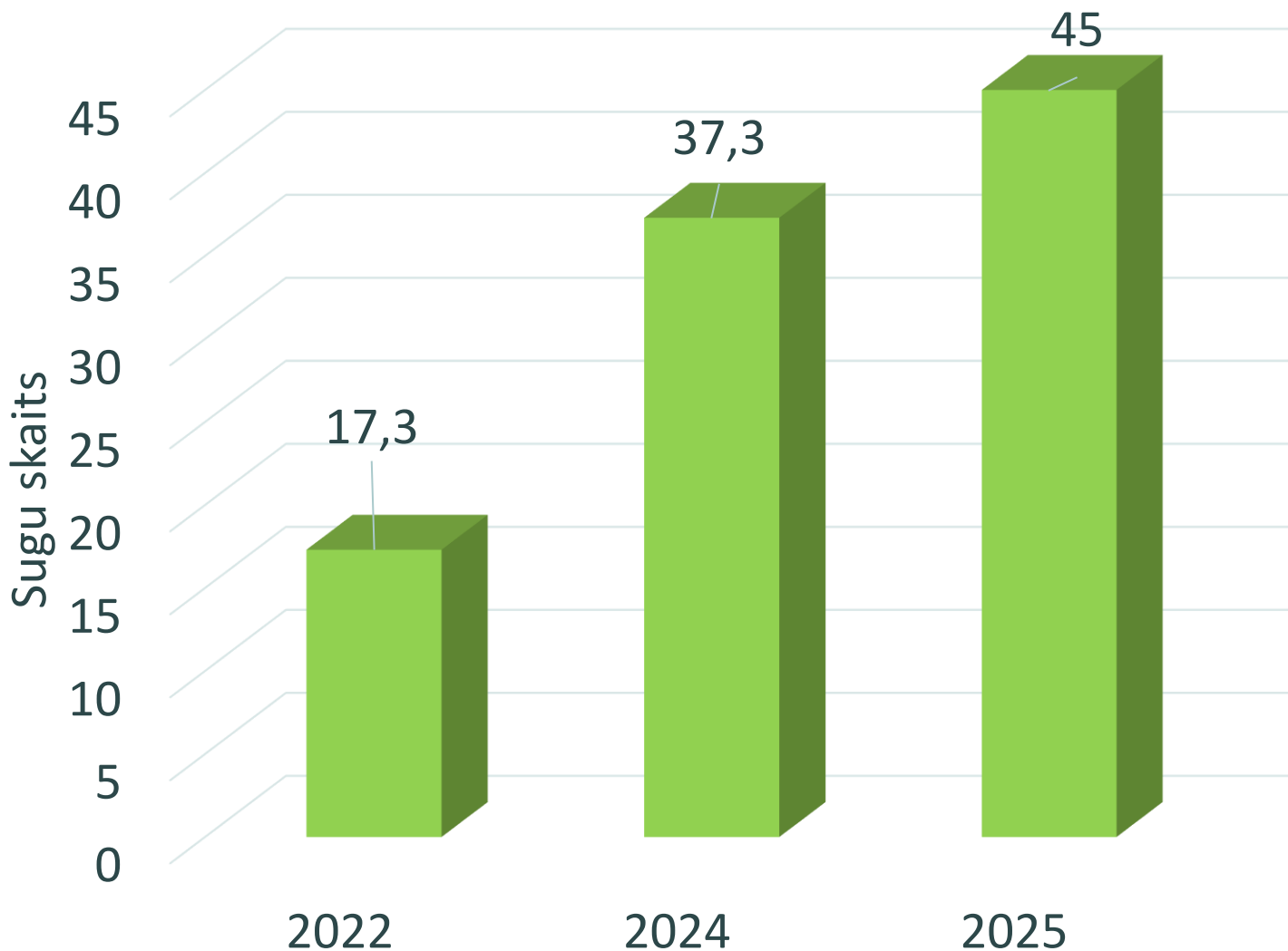

5 metodes:

1. celmu apstrāde ar AAL
2. izraušana ar rokas instrumentiem (talkas veids)
3. gredzenošana
4. frēzēšana un pļaušana
5. bieža atvašu trimmerēša
6. celmu mulčēšana

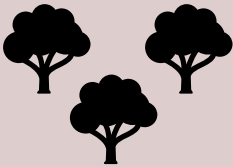

Ošlapu kļavas projektīvais
segums veģetācijas
monitoringa
parauglaukumos (metode-
vienlaidus frēzēšana,
pļaušana)- tuvs 0%

Lakstaugu sugu skaits ošlapu kļavas veģetācijas monitoringa parauglaukumos
Vienlaidus frēzēšana, pļaušana. Daugavpils, Krustkalnu DR

Ošlapu kļavu gredzenošana

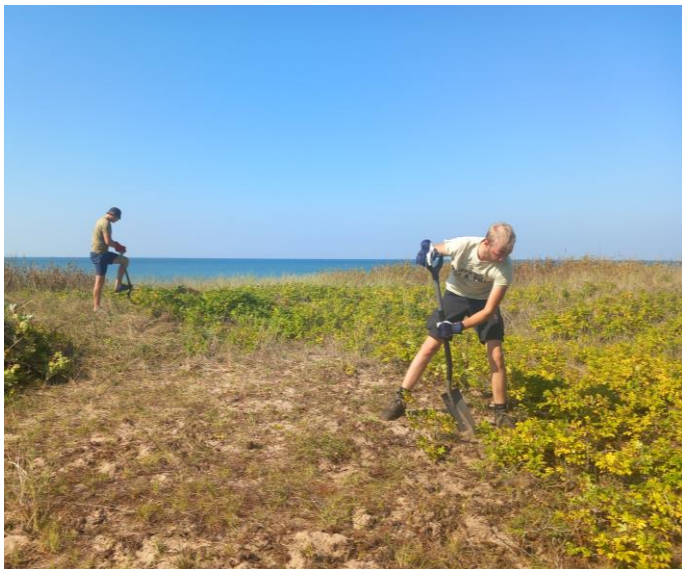
Koka Nr.	Stumbru skaits	Stumbru caurmērs (cm)	2024.gads		2025.gads		
			Atvašu skaits	Stumbru stāvoklis	Atvašu skaits	Vidējais atvašu garums (cm)	Stumbru stāvoklis
1.	2	7; 8,6	25		27	150	
2.	3	14,01; 8,92; 9,23	51		42	120	
3.	1	10,2	25		23	150	
4.	1	9,56	30		24	150	
5.	1	7,64	10		17	190	

Krokainā roze

Rosa rugosa

- ▼ Tālo Austrumu reģiona suga
- ▼ Plaši ieviesta, kultivēta un vietām pārgājusi savvaļā visā pasaulē
- ▼ Grupas kāpās, ceļmalās, parku apkaimē, nezālienēs, tīrumu malās un sausās mežmalās apdzīvotu vietu tuvumā. Vairojas ar sakņu atvasēm.
- ▼ Piemīt vienkārši un efektīvi izplatīšanās mehānismi.
- ▼ Ātri aug, īpaši pirmajos gados.
- ▼ Tendence veidot biezas, blīvas audzes.

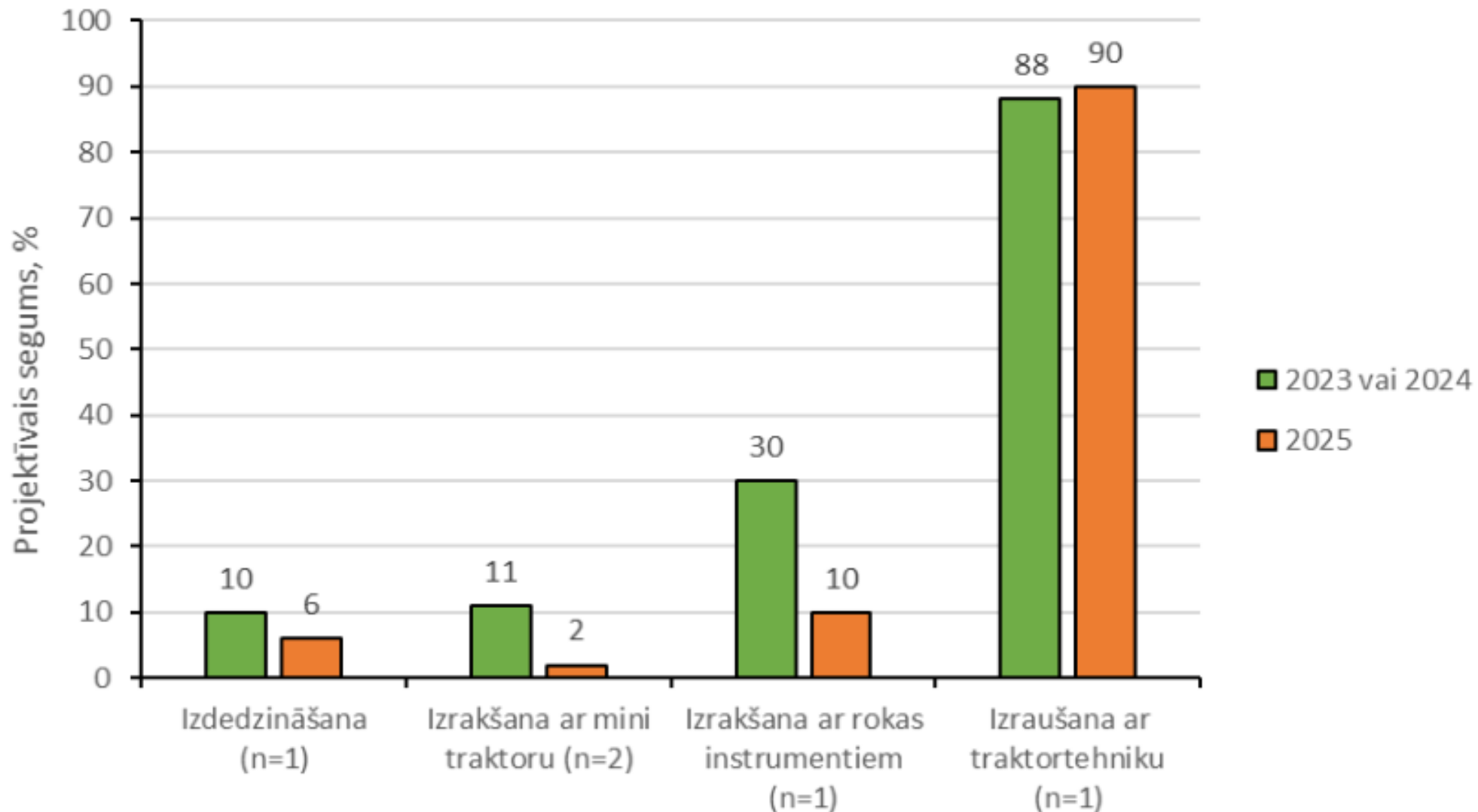

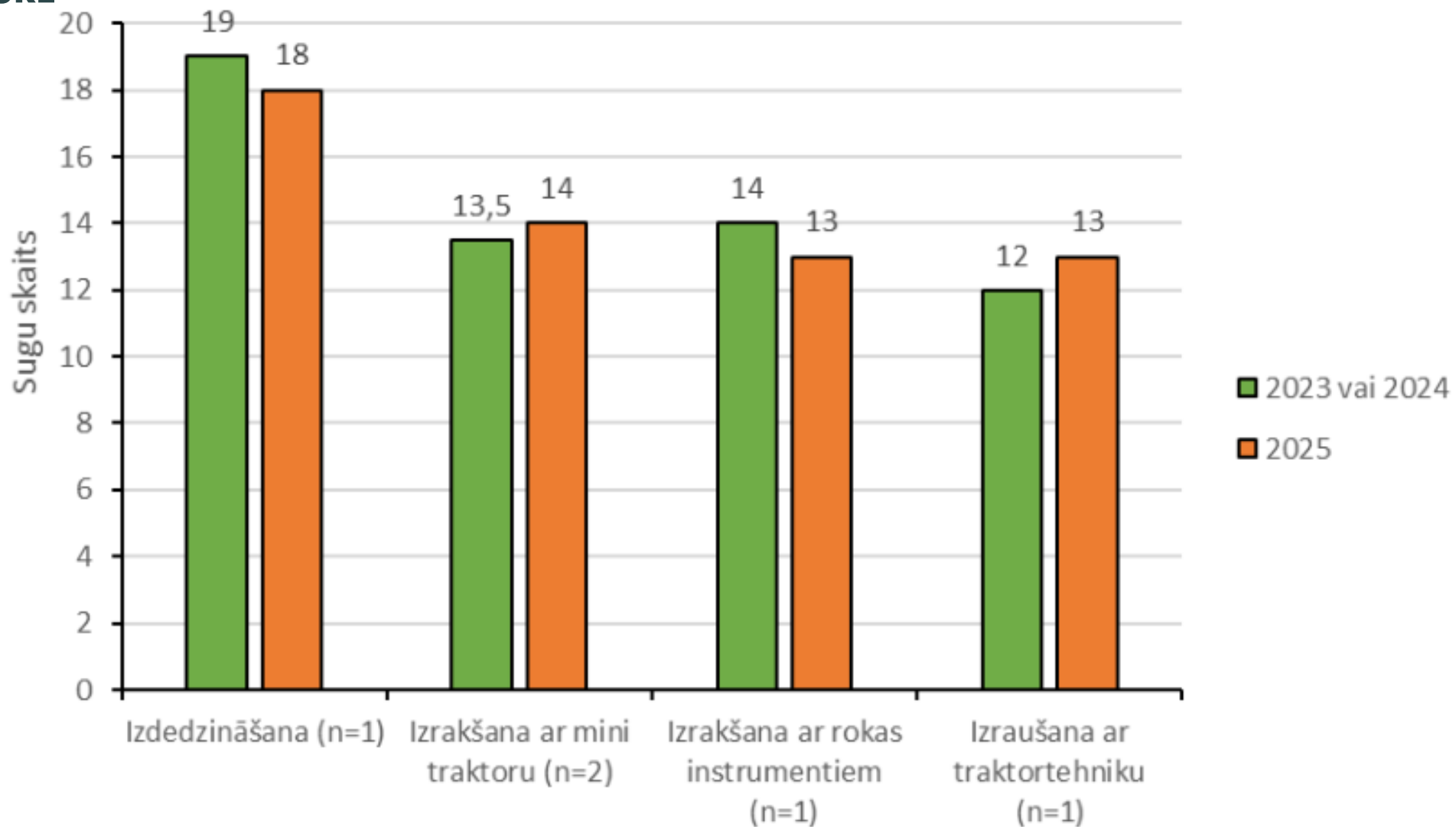
- DL Ziemupe (LVM), 6,84 ha

4 metodes:

1. izrakšana ar rokas instrumentiem
2. izrakšana ar nelielu eksavatoru
3. izraušana ar nelielu ekskavatoru
4. dedzināšana ar gāzes degli

Krokainās rozes projektīvais segums dažādu izskaušanas metožu testēšanas teritoriju parauglaukumos pilotteritorijā dabas liegums “Ziemepe”

Vaskulāro augu sugu skaits (bez krokainās rozes) dažādu izskaušanas metožu testēšanas teritoriju parauglaukumos pilotteritorijā dabas liegums “Ziemeupe”

 KAD? -2023.-2026.

ES LIFE Programmas projekts
"Natura 2000 aizsargājamo teritoriju pārvaldības
un apsaimniekošanas optimizācija"
(LIFE19 IPE/LV/000010 LIFE-IP LatViaNature)

Paldies par uzmanību! Jautājumi?

latvianature.lv

